

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 575/2023
06.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Биљане Синановић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Звезданом Говедарица Царић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези са ставом 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Сандре Танасковић Савић, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 501/21 од 07.12.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 160/23 од 30.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 06.06.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Сандре Танасковић Савић, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 501/21 од 07.12.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 160/23 од 30.03.2023. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) и тачка 7) Законика о кривичном поступку, док се захтев браниоца окривљеног у преосталом делу ОДБАЦУЈЕ као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К 501/21 од 07.12.2022. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези са ставом 1. Кривичног законика, за које је применом наведених законских прописа и одредбе чланова 14, 421, 43, 45. и 54. КЗ, те члана 424. ЗКП, осуђен на казну затвора у трајању од две године. Истом пресудом, а на основу одредбе члана 87. КЗ у вези члана 348. став 6. КЗ, окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета, те је од окривљеног одузето конвертибилно оружје – стартни пиштољ „...“, модел „...“, калибра 9 мм, фабричког броја ..., који предмети су одузети по потврди о привремено одузетим предметима од МУП РС за град Београд, ПС Лазаревац од 21.01.2020. године. На основу одредбе члана 264. став 4. ЗКП у вези са чланом 261. став 2. ЗКП, окривљени АА ослобођен је дужности плаћања трошкова кривичног поступка и судског паушала, и одлучено да исти падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 160/23 од 30.03.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду и браниоца окривљеног АА, адвоката Сандре Танасковић Савић и пресуда Вишег суда у Београду К 501/21 од 07.12.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА, адвокат Сандра Танасковић Савић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, без означавања предлога у захтеву.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Бранилац окривљеног АА, у поднетом захтеву за заштиту законитости указује да је побијаним правноснажним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, коју образлаже наводима да је првостепени суд прекорачио оптужбу на тај начин што је окривљени првостепеном пресудом оглашен кривим за догађај од 20.01.2020. године, док је оптужницом ВЈТ у Београду Ктo 402/21 од 31.08.2021. године истом стављено на терет да је кривично дело учинио дана 21.01.2020. године. Бранилац окривљеног при томе у захтеву наводи и образлаже под којим околностима је дошло до измене у датумима када је извршено кривично дело у изреци првостепене пресуде у односу на датум који се наводи у оптужном акту, с обзиром да је предметни пиштољ, а према изјави сведока ББ од окривљеног одузет управо дана 20.01.2020. године у 22,45 часова, а да је као датум извршења кривичног дела у кривичној пријави наведен 21.01.2020. године, што је наведено у оптужном акту који није измењен ни на главном претресу када је испитан поменути сведок. Према ставу одбране, иако првостепени суд у образложењу пресуде наводи да је у изреци унео „мање измене“ у односу на оптужни акт, а везано за време извршења предметног кривичног дела, извршено је прекорачење оптужбе и тиме учињена битна повреда кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржано у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произилази да је између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева и измену чињеничног описа дела, који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље окривљеног, на који начин се погоршава његов положај у погледу правне оцене и кривичне санкције.

У конкретном случају правноснажна пресуда се односи на исто лице – окривљеног АА и на исто кривично дело - недозвољена производња, држање, ношење

и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези са ставом 1. Кривичног законика.

По налажењу Врховног суда, побијаним правноснажним пресудама није прекорачена оптужба односно није повређен објективни, ни субјективни идентитет оптужбе и пресуде. Ово имајући у виду да, су у односу на окривљеног битна обележја бића кривичног дела иста и у диспозитиву оптужног акта и у изреци пресуде, односно да постоји истоветност чињеног описа радњи извршења предметног кривичног дела из изреке пресуде, са чињеничним описом у оптужници ОЈТ у Београду Ктo бр.402/21 од 31.08.2021. године. Ово посебно када се има у виду и то да се ради о датуму извршења кривичног дела, које чињенице не представљају обележје кривичног дела.

Сходно изнетом, неосновни су наводи браниоца окривљеног, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Бранилац окривљеног АА, указује да је побијаним правноснажним пресудама учињена и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, јер је суд повредио одредбе кривичног поступка у погледу постојања оптужбе овлашћеног тужиоца. Наведену повреду бранилац образлаже тиме да иако је жалба на првостепену пресуду Вишег јавног тужиоца поднета само због одлуке о кривичној санкцији са предлогом да Апелациони суд преиначи првостепену пресуду, јавни тужилац Апелационог јавног тужилаштва у Београду је предложио да Апелациони суд у Београду укине побијану првостепену пресуду Вишег суда и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање. Одбрана наводи да је и Апелациони јавни тужилац тражио укидање првостепене пресуде, те не само да није остао при жалбеним наводима Вишег јавног тужиоца, већ се сложио са предлогом из жалбе браниоца окривљеног, те будући да је упркос сагласном предлогу Апелационог јавног тужиоца и браниоца да се пресуда укине, другостепени суд потврдио такву пресуду, чиме је према ставу одбране учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП у другостепеном поступку.

Изнете наводе браниоца окривљеног Врховни суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Наиме, против окривљеног АА је покренут и вођен поступак због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези са ставом 1. КЗ, за које дело је оглашен кривим правноснажном пресудом.

У члану 348. став 1. КЗ прописано је да ко неовлашћено израђује, преправља, продаје, набавља, врши размену или држи ватрено оружје, конвертибилно или онеспособљено оружје, његове делове, муницију, експлозивне материја или минско експлозивна средства казниће се затвором од 6 месеци до 5 година и новчаном казном, док је у ставу четири истог члана прописано да ко неовлашћено носи предмете дела из става 1. и 2. овог члана казниће се затвором од две до 12 година.

Према члану 43. ЗКП јавни тужилац је надлежан за кривична дела која се гоне по службеној дужности док је у смислу члана 43. став 2. тачка 7) ЗКП, јавни тужилац

овлашћен да изјављује жалбе против неправноснажних судских одлука и да подноси ванредне правне лекове против правноснажних судских одлука.

Како је у конкретном случају јавни тужилац против неправноснажне одлуке Вишег суда у Београу К бр.501/21 од 07.12.2022. године изјавио жалбу, на шта је био и овлашћен сходно наведеним одредбама, то су наводи захтева за заштиту законитости којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП оцењени као неосновани.

Надаље бранилац окривљеног указује да је у побијаним правноснажним пресудама учињена повреда закона из члана 439. став 1. тачка 1) ЗКП, која повреда представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца у смислу члана 485. став 4. ЗКП. Међутим, образлажући наведену повреду закона бранилац окривљеног наводи да је окривљени живео у ... где је дозвољено поседовање стартног оружја, а да држање и ношење овог оружја према домаћем кривичном закону постаје забрањено 2017, што окривљени, с обзиром на околност да има недовршена три разреда основне школе није могао знати и да је на тај начин био у правној заблуди. Бранилац окривљеног такође наводи да је окривљени пиштољ носио у возилу које је било паркирано на јавном паркингу поред базена при чему се окривљени није налазио у возилу у коме се налазило наведено оружје, у ком случају би се евентуално могло говорити само о постојању кривичног дела из члана 348. став 1. КЗ на страни окривљеног.

На описани начин бранилац окривљеног, према ставу овог суда указујући на повреду кривичног закона из члана 439. став 1. тачка 1) ЗКП, правноснажне пресуде суштински побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, односно повреде закона из члана 440. ЗКП. Ово када је се има у виду да бранилац окривљеног полемиче са чињеничним закључцима и утврђењима првостепеног суда, све уз сопствену оцену доказа и утврђеног чињеничног стања, да је код окривљеног постојала стварна и правна заблуда у погледу извршења предметног кривичног дела, јер према ставу одбране окривљени није знао ни да наведени стартни пиштољ може бити преправљен, нити да је његово држање забрањено.

Бранилац окривљеног АА указује и на повреду закона из члана 439. став 1. тачка 3) ЗКП која такође представља дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека окривљеном преко браниоца у смислу члана 485. став 4. ЗКП. Међутим, образлажући наведену повреду закона, бранилац окривљеног указује на отежавајуће околности, за које сматра да су погрешно оцењене и на тај начин заснива и свој став да је погрешно примењен члан 55. КЗ, а с друге стране позивањем на члан 56. став 1. тачка 1) ЗКП такође указује да се у конкретном случају окривљеном могла ублажити казна због постојања нарочито олакшавајућих околности. На описани начин бранилац окривљеног иако правноснажне пресуде побија због повреде закона из члана 439. став 1. тачка 3) ЗКП, суштински указује на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП.

Међутим, погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреда закона из члана 440. ЗКП као и повреде закона из члана 441. став 1. ЗКП, сходно одредбама члана 485. ЗКП нису предмет разматрања од стране Врховног суда у поступку по захтеву за заштиту законитости, дакле, нису дозвољени разлози, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, за подношење овог ванредног правног лека од стране

окривљеног преко браниоца, због чега је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, у овом делу одбацио као недозвољен.

Са изнетих разлога, наводећи да побијаним пресудама није учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 9) и тачка 7) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, Врховни суд је на основу члана 491. ЗКП, захтев за заштиту законитости у односу на наведену повреду закона одбио као неосновану, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 485. став 4. ЗКП, захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар – саветник
Звездана Говедарица Царић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.